

Zondag 22 september 2024, Protestantse gemeente Benthuizen

Orgelspel (of zingen voor de dienst, hiervoor zoekt de organist de liederen)
Welkomstwoord en mededelingen (ouderling van dienst)

VOORBEREIDING

Moment van inkeer

Aanvangslied Lied 121: 1, 4 (Ik sla mijn ogen op en zie)

Bemoediging en groet

Klein Gloria: lied 195 (Ere zij de Vader en de Zoon)

Kyriëgebed

Loflied Lied 103^e (Bless the Lord my soul) – 3x

DIENST VAN HET WOORD

Gebed bij de opening van de Schriften

Schriftlezing(en) afgewisseld met lied(eren)

1^e lezing: Jesaja 50: 4-7 (Lector)

Lied Psalm 86: 7 (Laat mij leven voor uw ogen)

2e lezing: Marcus 9 vers 30 t/m 37

Lied 991: 1, 3, 7 (De eersten zijn de laatsten)

Overdenking

Gemeente des HEREN,
zusters en broeders,

Verhalen zijn geschreven om er als het ware in rond te wandelen.

Een verhaal wil gaan leven in ons hoofd én in ons hart.

Wie zie je - in gedachten - staan in het verhaal?

Hoeveel mensen?

Waar, en in welke houding staan ze daar?

Of zitten ze misschien.

Waar kijken de mensen naar?

Wie houden ze in het oog?

We kunnen het ons alleen maar proberen in te denken

bij het verhaal van 2000 jaar geleden

dat we zojuist hebben gelezen.

Er is geen video van, geen foto, we hebben alleen een verhaal.

En juist dat is er het mooie aan.

Een foto of een film houdt je vaak buiten het gebeuren.

Je kijkt er alleen maar naar, je blijft er buiten staan.

Maar een verhaal - een verhaal heeft altijd iets van een geheim
waar je zelf bij betrokken kunt raken.

Twaalf mannen staan om die éne in het midden.

Of staat hij juist wat apart?

Zijn ze met z'n 13en of is er ook een schare?

Er is in ieder geval een weg en een huis en een kind, zegt Marcus.

Een weg, een huis, een kind, en minimaal 13 mensen -

dat betekent dus ook iets van gemeenschap, verbondenheid.

Maar welke verbondenheid?
Die van geloof of juist die van ongeloof?
Die van waardering en respect of juist die van rivaliteit?
Staan ze naast elkaar of tegenover elkaar?

We weten niet goed hoe ze die éne hebben gezien.
Hij was voor hen mogelijk hun leraar of juist hun vriend.
Mogelijk was hij voor een aantal van hen de toekomstige koning en generaal.
Hoe ze ook tegen die éne hebben aangekeken
het is ook weer van invloed op hoe ze elkaar hebben gezien.
Is het wij met elkaar of wij-zij geweest?

Die éne...
de één hoort in het verhaal een toekomstvoorspeller spreken.
De ander zegt:
de verteller hem dingen in de mond gelegd.

Maar het is een verhaal - en het stelt de vraag:
Hoe kijken wij tegen hem aan?

Laten we er zelf maar eens tussen gaan staan.
Kijk welke plek je inneemt.
Misschien ga je aan de rand staan of zoek je juist het midden op.
Eén van ons gaat zitten,
terwijl de ander juist onrust in het lijf voelt, en blijft wandelen.

Wie je ook bent, waar je ook staat of zit of loopt,
je hoort *hem* praten, je ziet *hem* gebaren.
Hij heeft het over dood.
Hij praat over doodgaan, over een moord.
Anderen hebben het ondertussen over de eerste plek,
de vraag wie het belangrijkste is.

Hij heeft het over de dood.
En eenmaal dood, zal hij weer opstaan!
Anderen hebben het over regeren en heersen.

En wij, als luisteraars, die proberen er tussenin te gaan staan,
wij staan voor de vraag:
Naar welk onderwerp luisteren *wij*?
Luisteren we naar dat verhaal over doodgaan?
Of luisteren we naar het gesprek over de eerste in de groep?

Als hij zijn leerlingen erop aanspreekt zwijgen ze beschaamd.
Dan spreekt hij over bedienen.
Hij omarmt een kind en verwijst naar zijn Zender.

Er zijn er die zijn woorden niet begrijpen.
Het past niet in hun alledaagse taal.

Het wil er niet in.

Maar ja, past opstaan uit de dood wél in ónze taal?

Het wil er ook bij ons niet echt in, die taal van sterven en opstaan...

Maar dan laat hij het zien.

Hij laat het zien wat het betekent

dat de hemel de aarde raakt.

En omarmt een kind.

[...]

Tweeduizend jaar later

vechten we nog steeds om de betekenis van deze éne naam.

en de betekenis van een open graf.

Beschaafd, met nette woorden, maar toch...

Tweeduizend jaar later grijpen kerken nog steeds naar de macht,

verdringen zij elkaar om de eerste plek in de buurt van het geheim.

En tot op vandaag toe zijn er nog altijd plekken op deze aarde te vinden

waar in zijn naam oorlogen worden uitgevochten.

Maar hij had het niet over het zwaard, maar over het graf.

[...]

Als iemand de eerste wil zijn,
zal hij van allen de laatste zijn:
van allen een bediende!

En:

Al...

Al wie één van zulke kinderen
ontvangt, met een beroep op mijn naam,

ontvangt mij,

en al wie mij ontvangt

ontvangt niet mij

maar hem die mij heeft gezonden!

Dat kind...

Nee, het gaat niet om de onschuld van het kind.

Dat maken wij er van nadat we bijna 500 jaar bezig zijn geweest
het kind steeds kinderlijker te maken.

In die tijd was een kind een minivolwassene.

In die tijd was een kind de voortzetting van de traditie,
het in leven houden van het joods-zijn.

In die tijd was een kind geen project van onze opvoeding,
maar een volgende stap op de weg naar het beloofde land.

Marcus vertelt maar op vier plaatsen over kinderen.

De eerste keer gaat om een meisje van 12 jaar

dat door Jezus wordt opgericht.

En zij *wandelde*, vertelt Marcus.

Dat wil zeggen: zij gaat op weg.

Zij kan haar leven gaan richten op het koninkrijk.

En zo vergaat het ook twee andere kinderen,
die beide worden bevrijd van een boze geest.

Kijk dan nóg eens, en zie hem zitten.
De leerlingen om hem heen.
En een arm om dát kind.
Hij laat het zien:
dat kind heeft nog een hele weg te gaan
om leerling van Jezus te worden,
om zijn of haar levensweg te richten
op het hemels koninkrijk.
Omarm dát kind, zegt hij.

*Daar sta je dan, daar zit je dan, tussen die mensen,
met die éne in het midden, en zijn arm om dat kind heengeslagen.
Je bent er, met je vreugde en je pijn,
met je geluk en je ballast.
Wat houdt het je soms gevangen om op weg te gaan.
En tegelijk hoort het allemaal bij jouw leven.
Zou je het los moeten laten - dan ga je dood, denk je.*

*Wat te doen?
Omarm het kind, zegt hij.
Omarm het kind in je.
Dat kind dat op weg wil om te leren.
En waar je ervaart dat er dingen je leven zijn die dat kind in je tegenhouden -
laat het los.
Durf het hemels koninkrijk al lerend tegemoet te treden
met de grote ogen van het kind dat leert, dat leert, dat leert.
En wees zo leerling van Christus die zijn weg met vertrouwen ging.
Laat los wat je verhindert -
en je zult de hand van Christus op je schouder ervaren.*

Omarm ook de ander in je leven die wil leren.

*Als je een broeder of zuster bezig ziet
om leerling te worden, om kind te worden -
ontvang hem of haar als een kind, als een leerling van Christus.
En zie hoe God zelf onder de mensen aanwezig is.
Ontdek dat zó hier en daar een vrouw wordt opgericht,
zich warmend aan het licht.
Ontdek dat ergens eens een man tot vrede komt
en zich niet langer in de strijd vermomt.*

Omarm degene die op weg wil gaan,
die zijn of haar leven wil richten op het hemels koninkrijk.
Stel je leven in dienst van dat kind, van dat leerling- worden van de ander.
Dat is dienen.

*En ontdek dat als twee mensen samengaan
elk het aandurft niet meer alleen te staan,
en dat zo de liefde toch wint van angst en strijd -
de gezegende weg tot barmhartigheid*

Ontdek in dat ontvangen, in dat omarmen, tot je stomme verbazing
dat de Eeuwige zelf zich daarin prijsgeeft.
Wees de dienaar van hem of haar
die zoekend is,
die soms bevrijd moet worden om die weg te kunnen gaan.
En raak zó aan het vuur van het geheim.

De Eeuwige die zich in een kind aan ons prijsgeeft.

Amen.

Lied 568a (Ubi Caritas...) 3x

DIENST VAN GEBEDEN EN GAVEN, diaken geeft soms toelichting.

Gebeden in drie intenties, steeds besloten met de woorden 'Zo bidden wij zingend' –
gevolgd door het zingen van lied 367e; stil gebed, Onze Vader (gezamenlijk
uitgesproken)

Inzameling van de gave

diaken van dienst komt naar voren en vertelt over de doelen

Slotlied

Lied 415: 1, 2 (Zegen ons Algoede)

Heenzending en zegen

Beantwoord met Lied 415: 3 (Amen, amen, amen)

Orgelspel